

Ermelo op weg naar 2050

Bijeenkomst stakeholders
13 oktober 2026

gemeente ermelo

Even voorstellen

Roelof Goodijk

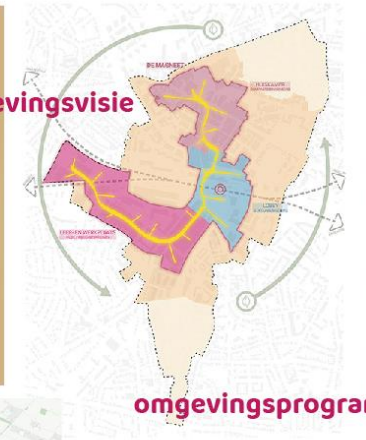

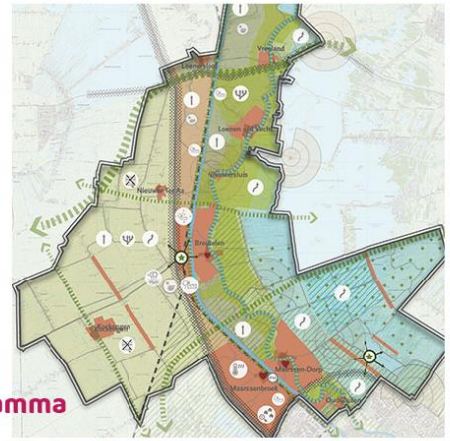
Jasper Vlek

van inrichting tot strategisch beleid

omgevingsvisie

omgevingsprogramma

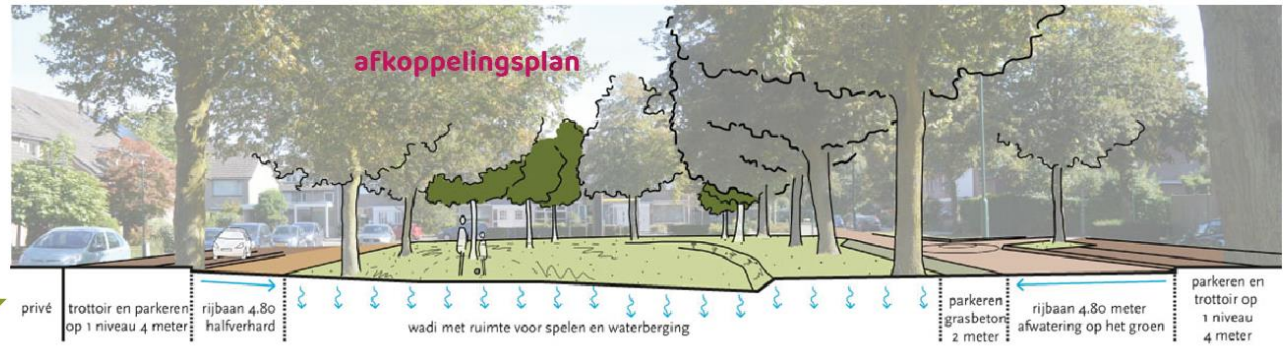

gebiedsvisie

stedenbouwkundig plan

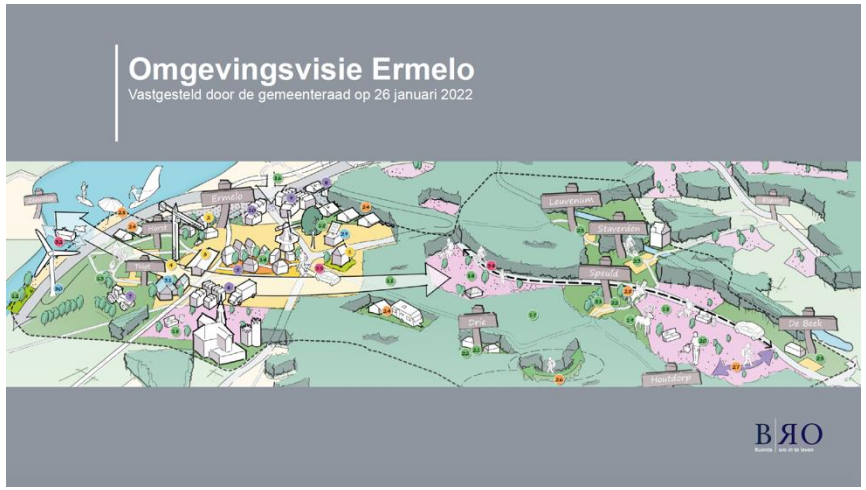

LOS · ruimte maak je samen

Omgevingsvisie

- Actualisatie van de omgevingsvisie
- Antwoord op de grote ruimtelijke opgaven
- Integrale benadering van alle thema’s

Ruimtelijke opgaven

Nieuws 112 Politiek Dossiers Rubrieken Omroepen Adverteren Download de App

Barneveld Elburg Ermelo Harderwijk Nijkerk Nunspeet Oldebroek Putten

Defensie wil flink uitbreiden in de regio: nieuwe kazerne en meer vliegverkeer

deVolkskrant Log in

Paulien Cornelisse | Cultuur & Media | Volkskrant Magazine | Series | Beter Leven

NIEUWS

Meer nieuwe woningen enige oplossing voor het woningtekort, stelt bouwinstituut EIB

natuurbrand brandbestrijding pixabay

Warm en droog weer houdt brandgevaar in Ermelo en omgeving hoog

30 juli 2026 om 13:00 Voorlezen Overig

De Telegraaf Nieuws Sport Financieel Entertainment VROUW

Eenzaamheid maakt mensen ziek en dat legt grote druk op de zorg: 'Door vergrijzing wordt deze groep alleen maar groter'

De aanpak

Fase 1: Notitie Op weg naar Ermelo in 2050

- Kernwaarden, doelen en ambities
- Opgaven

Fase 2: Koersdocument

- Strategische hoofdkeuzes
- Wonen, werken, defensie etc.

Fase 3: Omgevingsvisie

- Uitwerking voor thema's
- Uitwerking voor deelgebieden

Betrokkenheid van samenleving

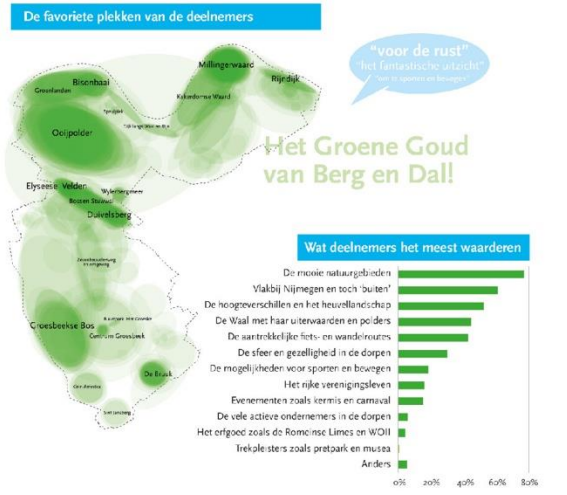

Breed gedragen visie

- Lokale kennis en ervaringen
- Zoveel mogelijk argumenten meenemen
- Betrokkenheid, eigenaarschap en inspiratie

Betrokken partijen

- Inwoners
- Ondernemers
- Organisaties
- Mede overheden

Participatiemomenten

Fase 1: opstellen koersdocument

- Bijeenkomst organisaties (13 okt 2026)
- Bijeenkomst mede overheden (4 nov 2026)
- Open inwonersbijeenkomsten (dec 2026)

Fase 2: opstellen omgevingsvisie

- Naar mensen toe (o.a. weekmarkt)
- Online enquête
- Inwonerbijeenkomsten (per deelgebied)
- Bijeenkomst organisaties

Vragen voor vanavond

- Herkent u de kernwaarden, die we voor Ermelo 2050 hebben geformuleerd?
  - Welke herkent u het meest? En waarom?
  - Welke herkent u het minst? En waarom?
  - Welke (kern)waarde zou u nog willen toevoegen aan het rijtje?

- Welke opgaven spelen er in Ermelo die vragen om (ruimtelijke) keuzes?
  - Welke aspecten vindt u van belang bij het invullen van de opgaven?
  - Ziet u nog andere grote opgaven voor de gemeente?

Ontstaansgeschiedenis Ermelo

1875

- Op gradiënt van heide naar zee
- Agrarische samenleving
- Aanleg spoor en weg

Ontstaansgeschiedenis Ermelo

1925

- Militair schietterrein
- Buitenplaatsen
- Zorginstellingen

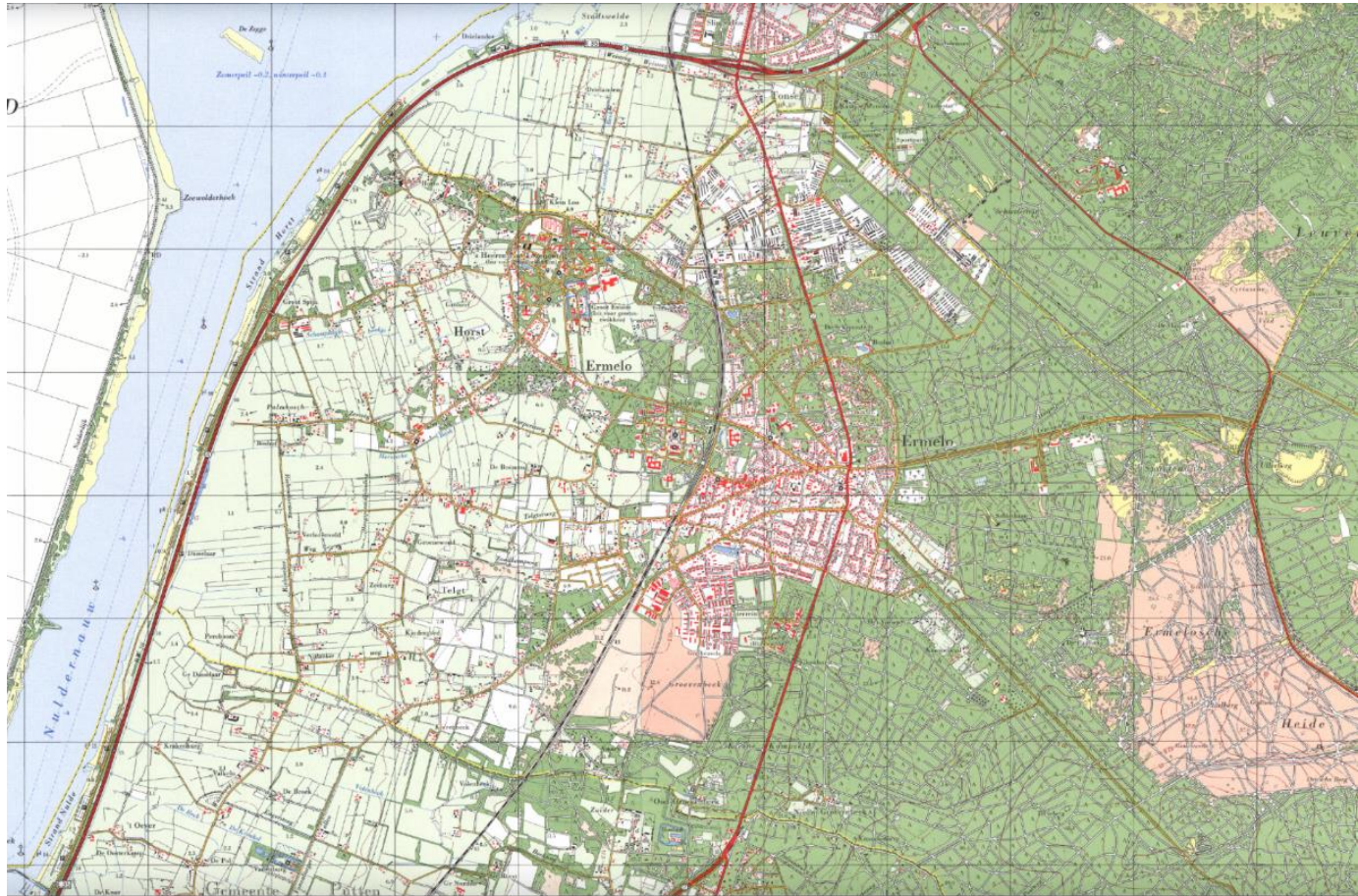
Ontstaansgeschiedenis Ermelo

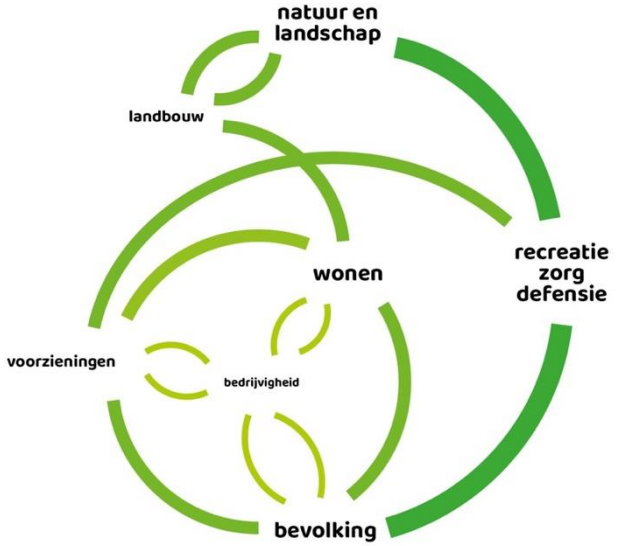
1975

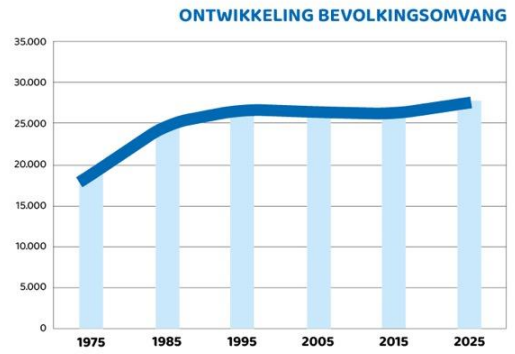
- Aanleg snelweg
- Bevolkingsgroei
- Regiofunctie

Ermelo vandaag

2026

- Agrarische oorsprong
- Recreatie, zorg, defensie
- Relatief veel werkgelegenheid
- Pendeloverschot
- Aantrekkelijke woongemeente
- Goed bereikbaar én natuur

- Overeenkomsten maar ook anders dan Harderwijk, Putten en Zeewolde

Wat is de regio?

- Centraal gelegen
- Bereikbaar
- Aantrekkelijk (Veluwe, Randmeren, landgoederen)
- Sociale inborst
- Ondernemend, weten van aanpakken
- Pragmatische manier van doen
- Recreatief en innovatieve landbouw

- Zelfvoorzienende krachtige regio

Wat is Ermelo in de regio?

- Open en progressief
- Zorgdorp
- Sterke gemeenschappen
- Verrassend veel faciliteiten
- Sterk woonprofiel vanwege rust en natuurlijke omgeving

- Harderwijk: stads en open
- Putten: ingetogen, nuchter, sterke agrarische traditie
- Zeewolde: vooruitstrevende en vernieuwende geest

Consistente beleidslijnen

Consistente beleidslijnen

Landschap:

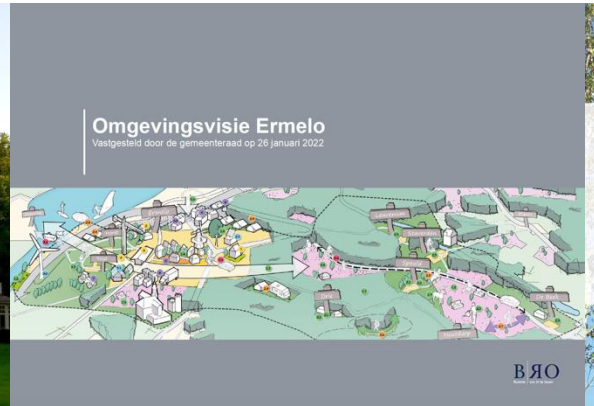
- Trots op ons fraaie buitengebied, dit koesteren we
- Instandhouding landschappelijke waarden buitengebied
- (ecologische) verbindingen tussen Veluwe en Water

Wonen:

- Woningen voor alle Ermeloers
- Eerst inbreiden en herstructuren, daarna uitbreiding noodzakelijk
- Versterken groene identiteit en gezonde leefomgeving

Consistente beleidslijnen

Recreatie:

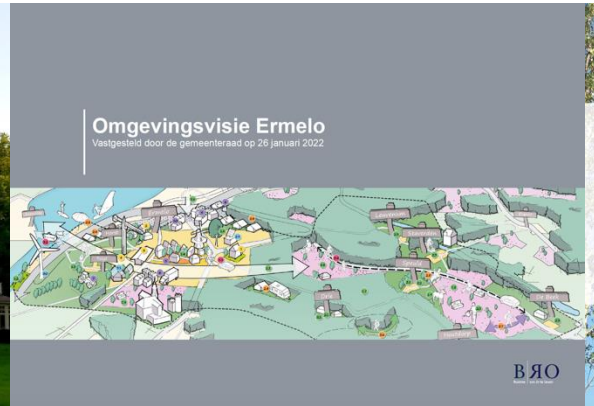
- Inzetten op kwaliteit: versterken kwaliteit recreatief aanbod, vergroten veelzijdigheid en seizoensverlenging
- Verbinden recreatieve parels Veluwe, centrum en strand & water
- Zonering drukke recreatiegebieden en stille natuurgebieden

Werken:

- Focus op sectoren zorg, recreatie, maakindustrie en dienstverlening
- Zoeken naar nieuwe werklocaties voor lokale bedrijven

Kernwaarden van Ermelo

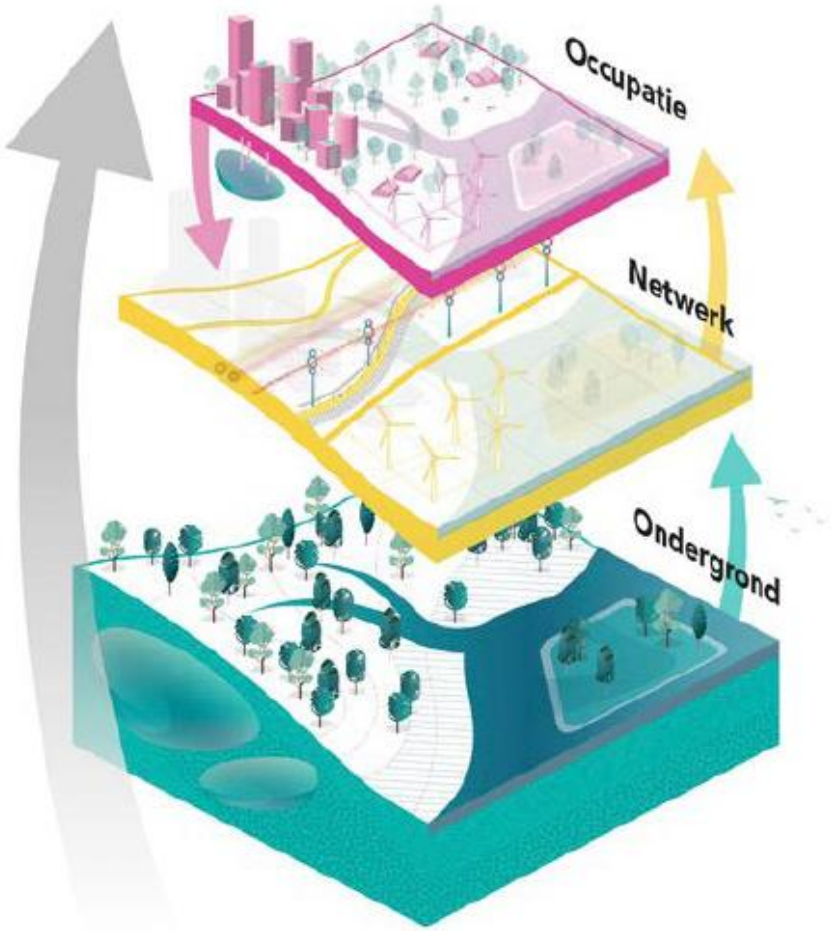

Kernwaarden

Trend = bodem, water en natuur onder grote druk

- Structurele droogte(schade) en soms te nat
- Sterke afname biodiversiteit
- Vervuiling, verzuring, stikstof etc.

Kernwaarde = landschap en natuurlijk systeem als fundament

Kernwaarden

Trend = zorg en sociaal domein onder grote druk

- Vergrijzing leidt tot toenemende zorgvraag
- Kosten worden steeds hoger
- Minder personeel te vinden
- Technologie biedt kansen maar niet genoeg

Kernwaarde = Samenredzaamheid en ontplooiingskansen

Kernwaarden

Trend = toenemende instabiliteit in de wereld

- Klimaatverandering: droogte, wateroverlast, hitte, etc
- Toenemende spanningen in de wereld
- Afhankelijkheid van andere landen

Kernwaarde = Bijdragen aan veilige, stabiele en leefbare samenleving

Doelen en ambities

Het natuurlijk systeem van landschap, water en bodem als fundament

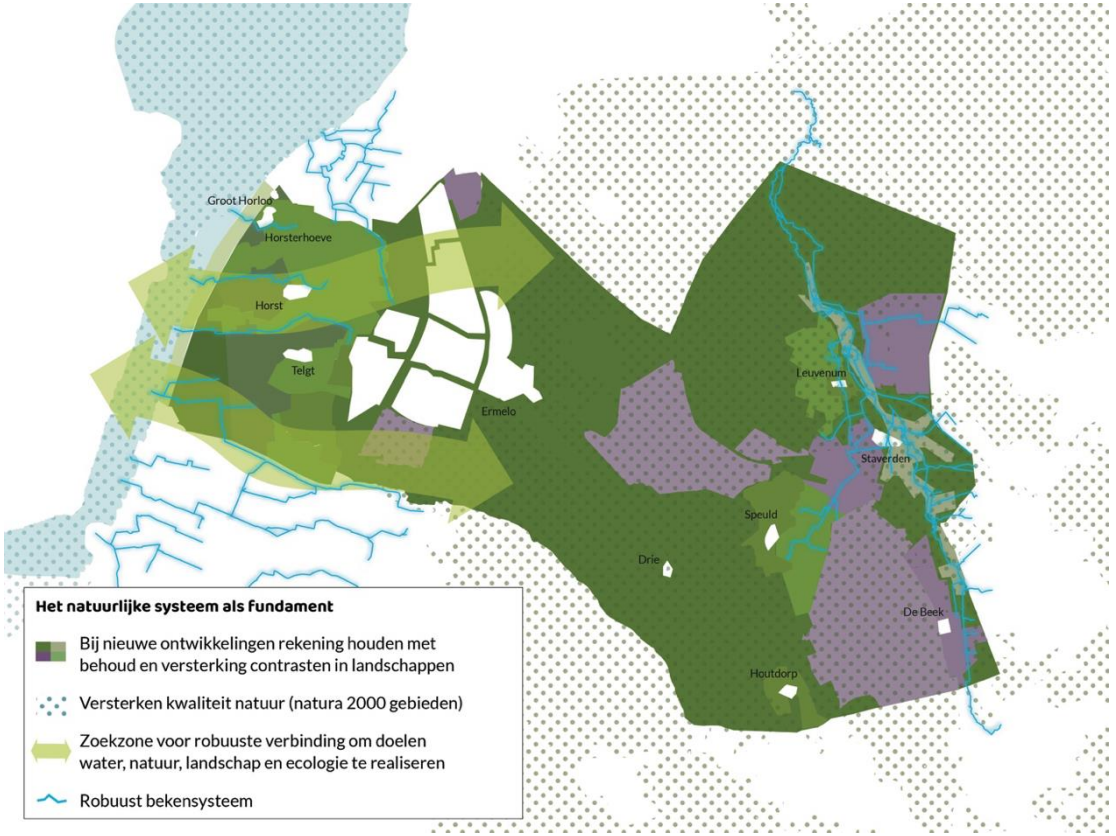
- Groene dorpse gemeente in luwte van Randstad
- Robuuste groenblauwe verbindingen oost-west
- Beschermen contrasten in het landschap

Samenredzaam en voldoende ontplooiingskansen voor iedereen

- De ontwikkeling van sterke gemeenschappen
- Selectief faciliteren marktdruk voor woningen
- Centrum als dorpshart, station als knoop
- Doorontwikkelen Ermelose werkgelegenheid

Bijdragen aan een veilige, stabiele en duurzame samenleving

- Ruimte voor intensivering defensie
- Duurzame energie en warmte
- Behoud landbouw voor voedselzekerheid

Doelen en ambities

Het natuurlijk systeem van landschap, water en bodem als fundament

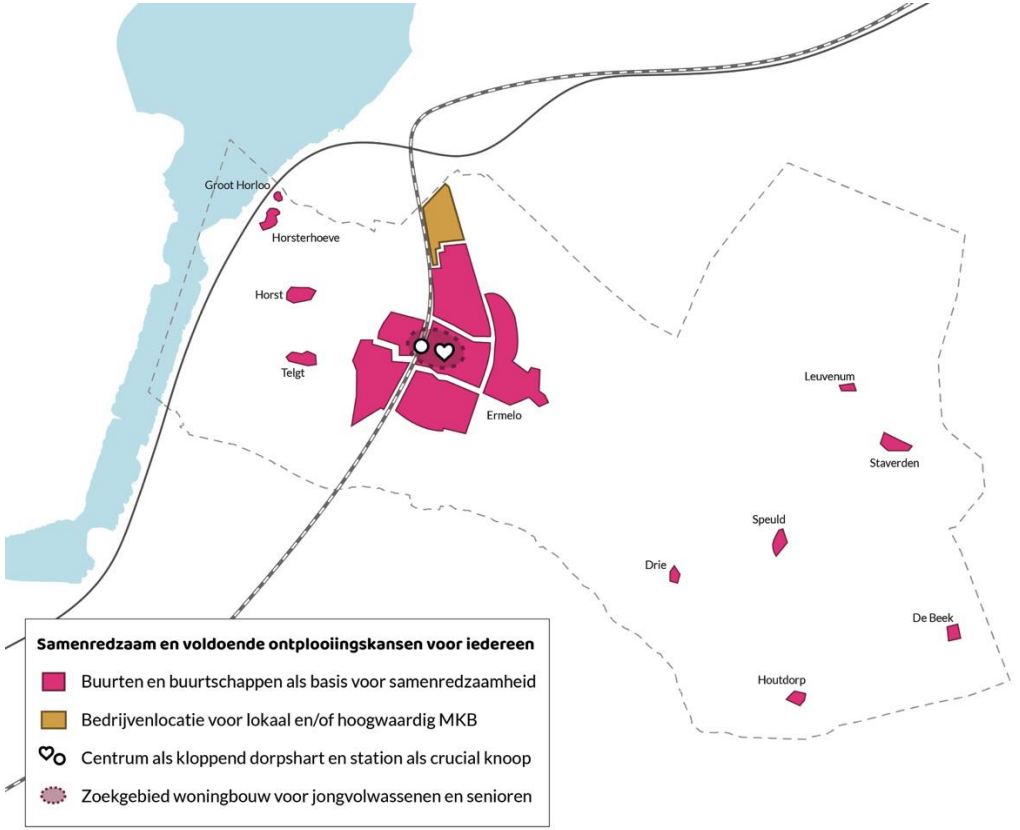
- Groene dorpse gemeente in luwte van Randstad
- Robuuste groenblauwe verbindingen oost-west
- Beschermen contrasten in het landschap

Samenredzaam en voldoende ontplooiingskansen voor iedereen

- De ontwikkeling van sterke gemeenschappen
- Selectief faciliteren marktdruk voor woningen
- Centrum als dorpshart, station als knoop
- Doorontwikkelen Ermelose werkgelegenheid

Bijdragen aan een veilige, stabiele en duurzame samenleving

- Ruimte voor intensivering defensie
- Duurzame energie en warmte
- Behoud landbouw voor voedselzekerheid

Doelen en ambities

Het natuurlijk systeem van landschap, water en bodem als fundament

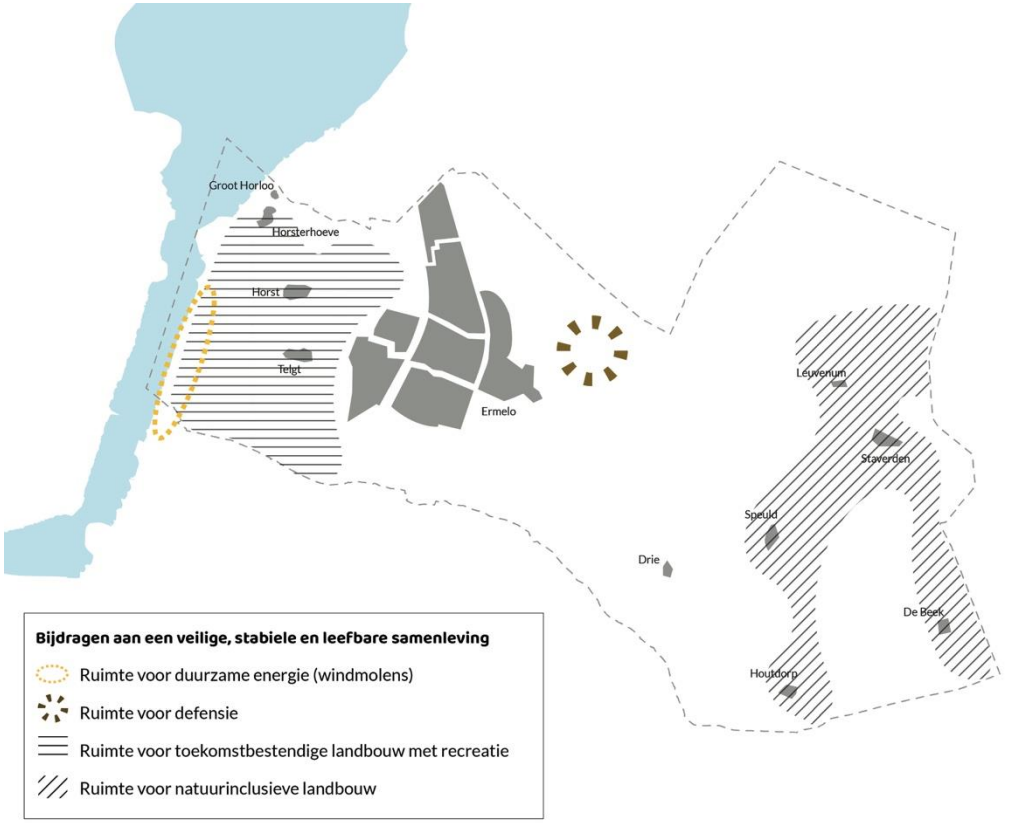
- Groene dorpse gemeente in luwte van Randstad
- Robuuste groenblauwe verbindingen oost-west
- Beschermen contrasten in het landschap

Samenredzaam en voldoende ontplooiingskansen voor iedereen

- De ontwikkeling van sterke gemeenschappen
- Selectief faciliteren marktdruk voor woningen
- Centrum als dorpshart, station als knoop
- Doorontwikkelen Ermelose werkgelegenheid

Bijdragen aan een veilige, stabiele en duurzame samenleving

- Ruimte voor intensivering defensie
- Duurzame energie en warmte
- Behoud landbouw voor voedselzekerheid

Ronde 1: kernwaarden en doelen

- In welke kernwaarde of doelstelling herken je je het meest?
- In welke kernwaarde of doelstelling herken je je het minst?

- Mis je nog kernwaarden en/of doelstellingen?

Kernwaarden en doelen

1. Het natuurlijk systeem van landschap, water en bodem als fundament

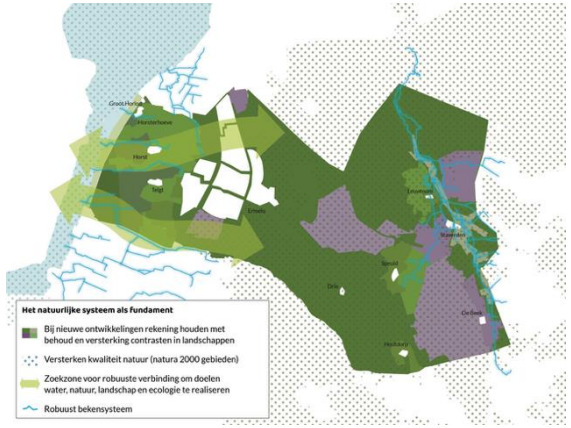
- Groene dorpse gemeente in luwte van Randstad
- Robuuste groenblauwe verbindingen oost-west
- Beschermen contrasten in het landschap

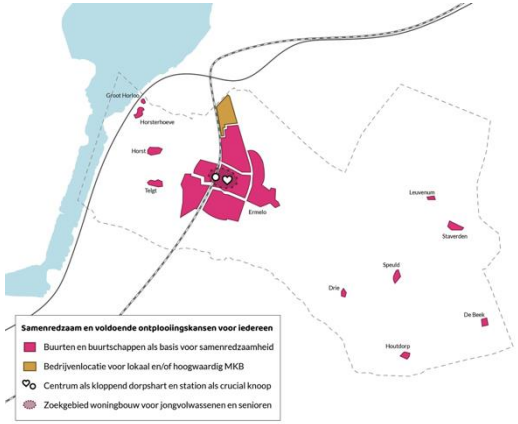
2. Samenredzaam en voldoende ontplooiingskansen voor iedereen

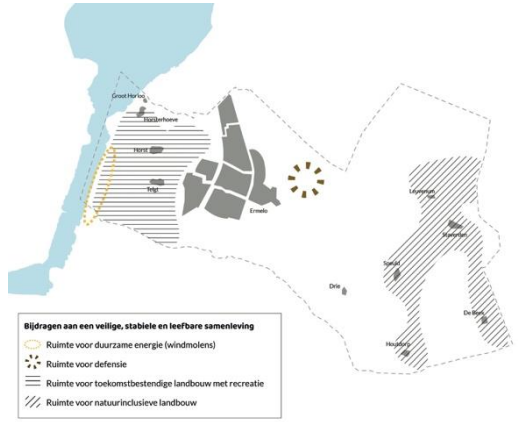
- De ontwikkeling van sterke gemeenschappen
- Selectief faciliteren marktdruk voor woningen
- Centrum als dorpshart, station als knoop
- Doorontwikkelen Ermelose werkgelegenheid

3. Bijdragen aan een veilige, stabiele en duurzame samenleving

- Ruimte voor intensivering defensie
- Duurzame energie en warmte
- Behoud landbouw voor voedselzekerheid

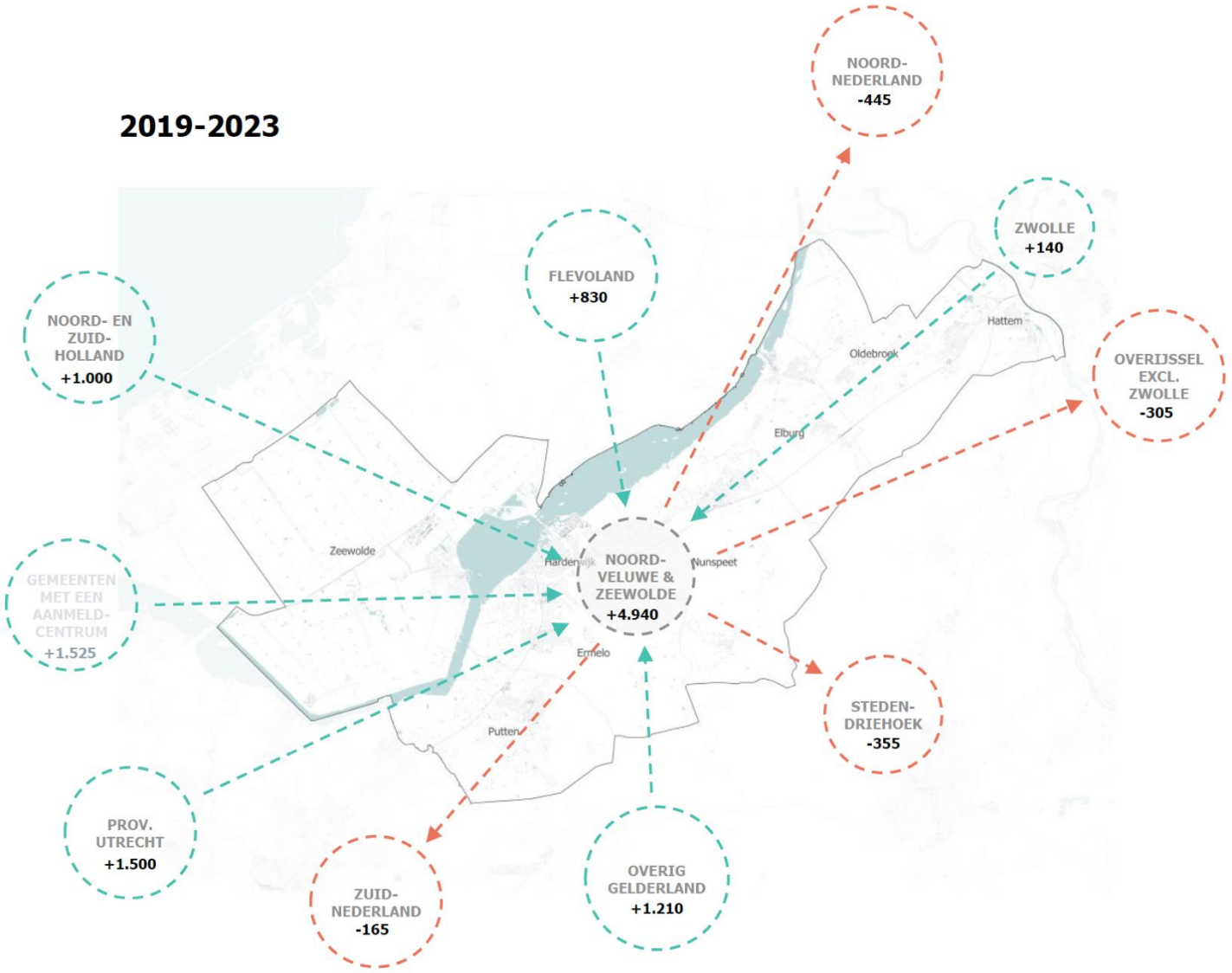

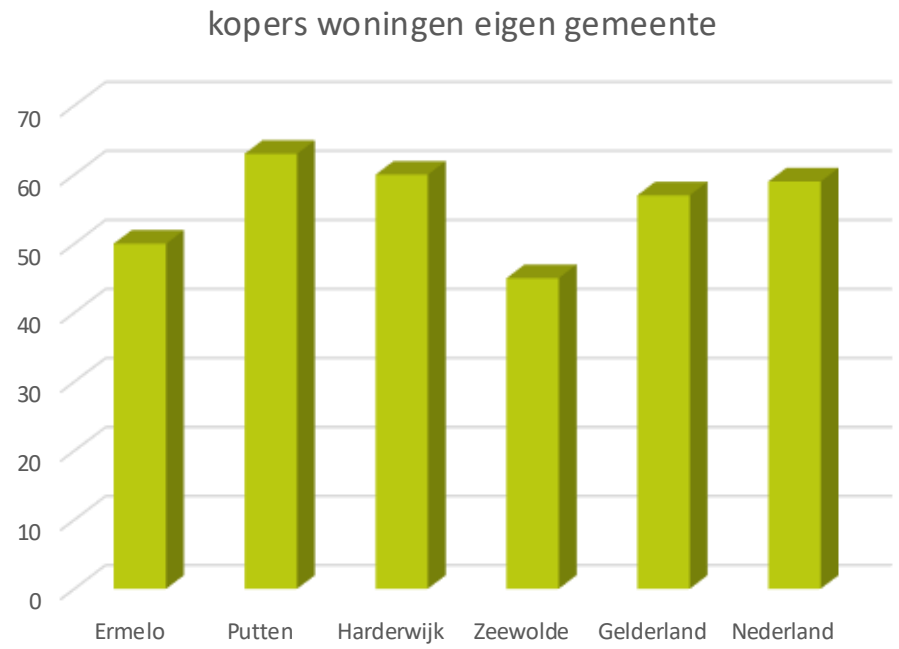
Grote ruimtelijke opgaven

- Behoefte aan woningbouwlocaties
- Economische ontwikkeling (bedrijventerrein)
- Intensivering defensieterrein

- Voorzieningenniveau buurten en buurtschappen
- Opvangen groeiende zorgvraag
- Versterken natuurgebieden
- Ruimte voor water
- Klimaatneutraal
- Dynamiek landelijk gebied

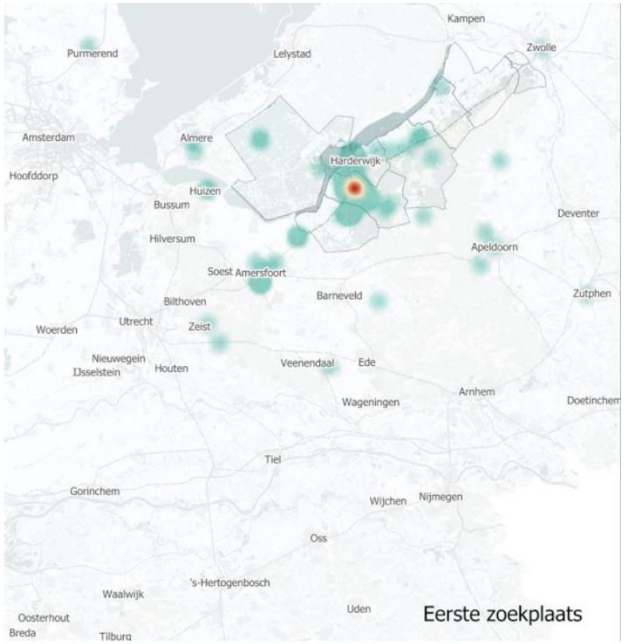
Regionale woningmarktonderzoek

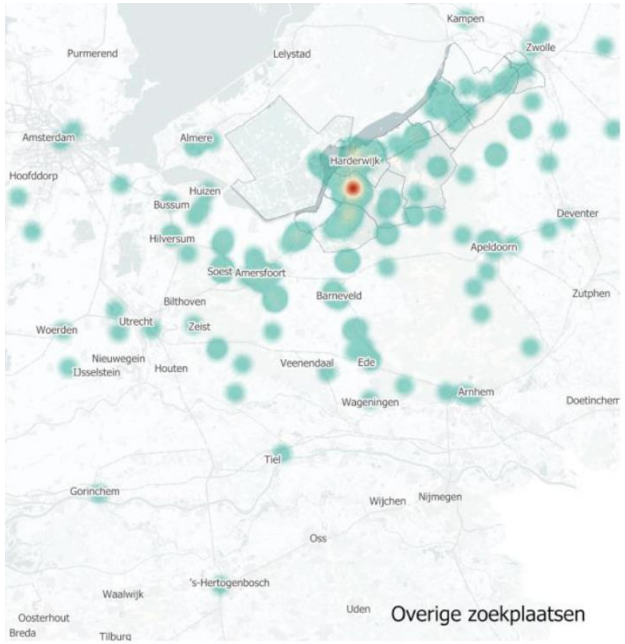

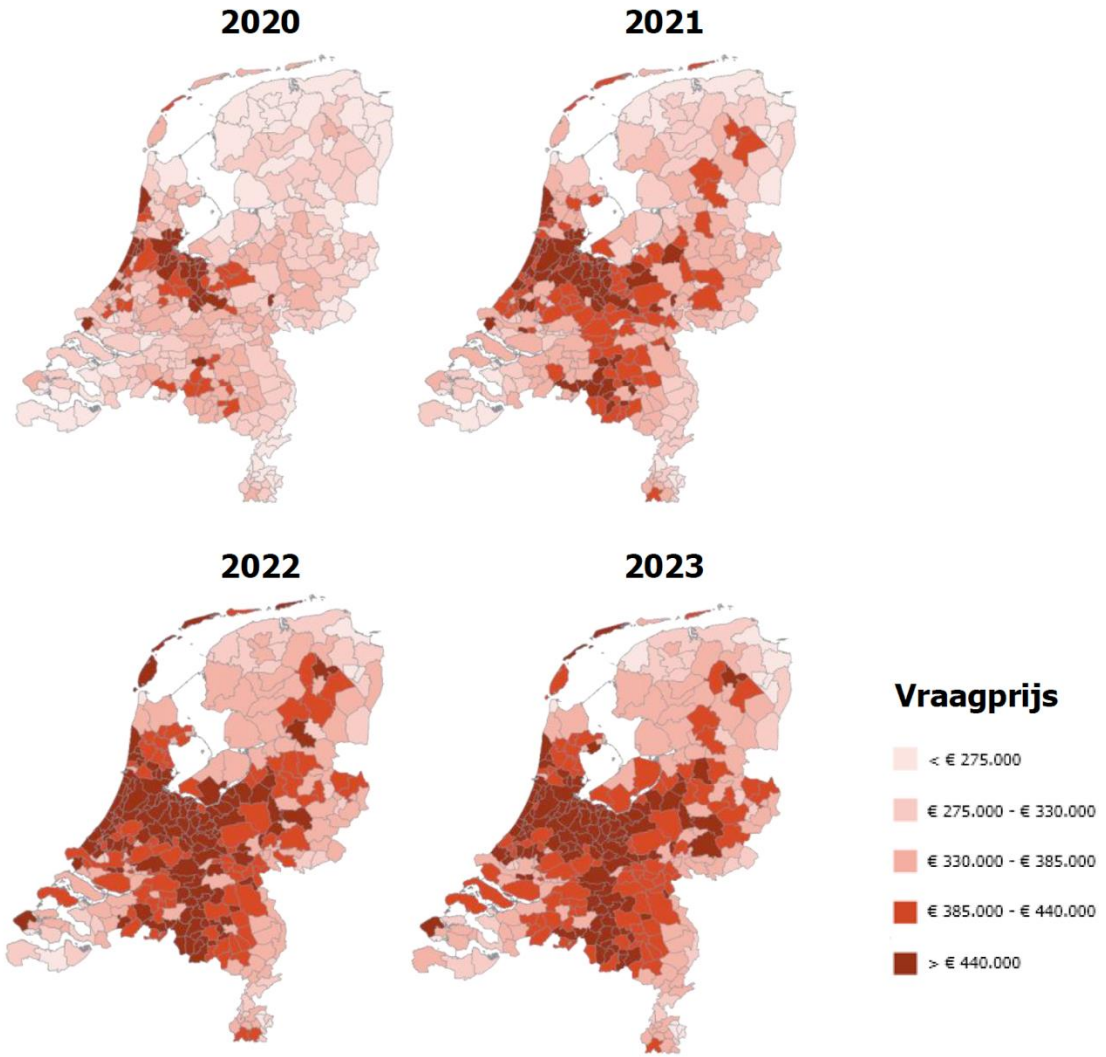

Regionaal woningmarktonderzoek

- Verhuisbewegingen vanuit randstad (olievlek)
- Ermelo populaire gemeente
- Vraagprijs sterk gestegen

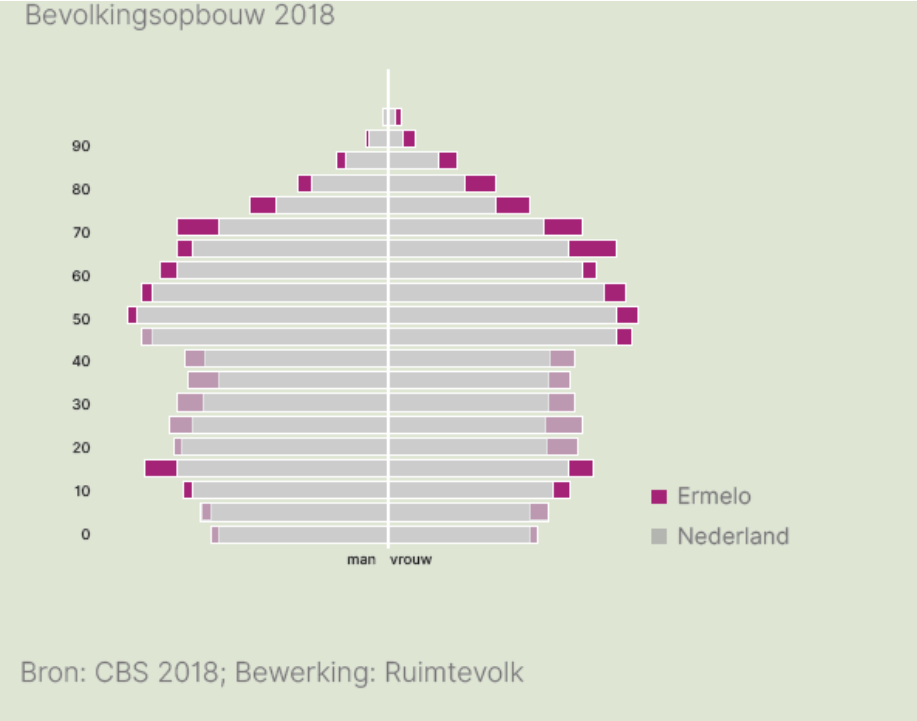

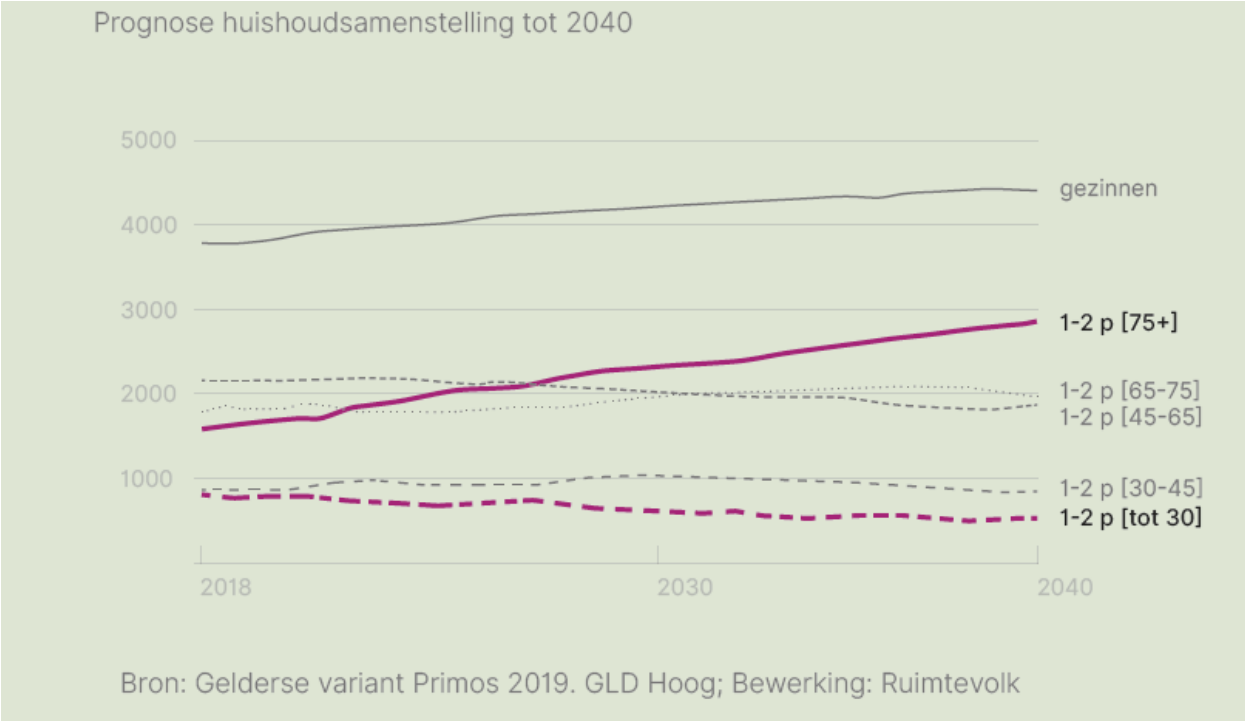

Bevolkingsopbouw en huishoudens

- Relatief veel ouderen
- Relatief weinig jongvolwassenen

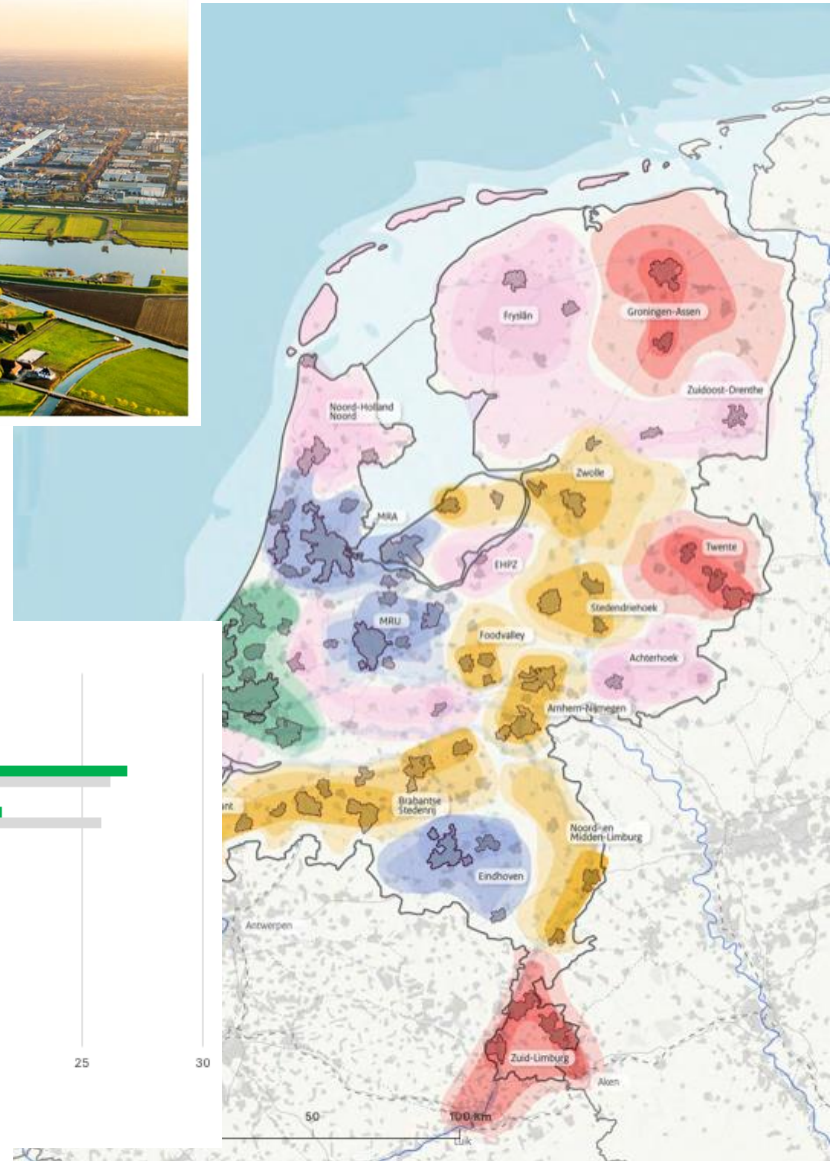

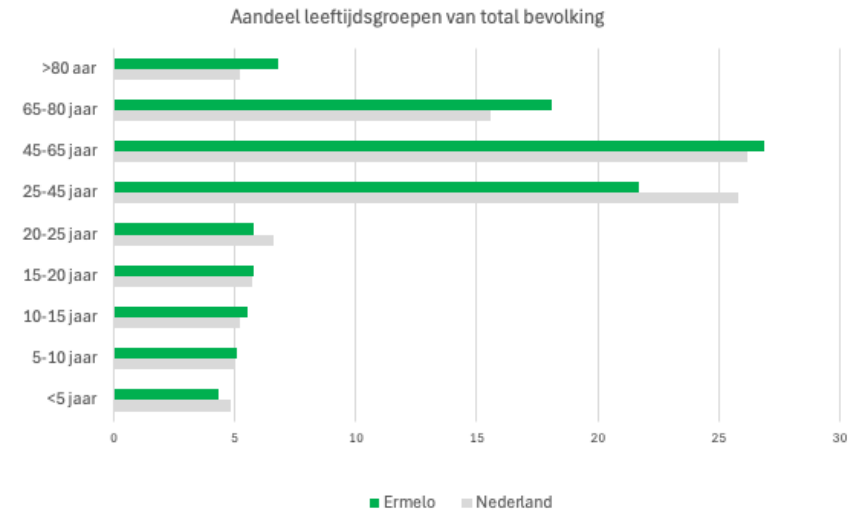
Positionering en opgaven

- Landelijke regio tussen Randstad en bandsteden
- Versterken kwaliteiten en enige groei

- Selectief faciliteren marktdruk
- Aantrekken jongvolwassenen!
- Evenwichtige bevolkingssamenstelling
- Cruciaal voor samenredzaamheid

Werkgelegenheid

Hoeveelheid banen

- Regio EHPZ: bovengemiddeld aantal banen tov inwoners
- Ermelo: banen per inwoner hoogste in de regio (0,864)

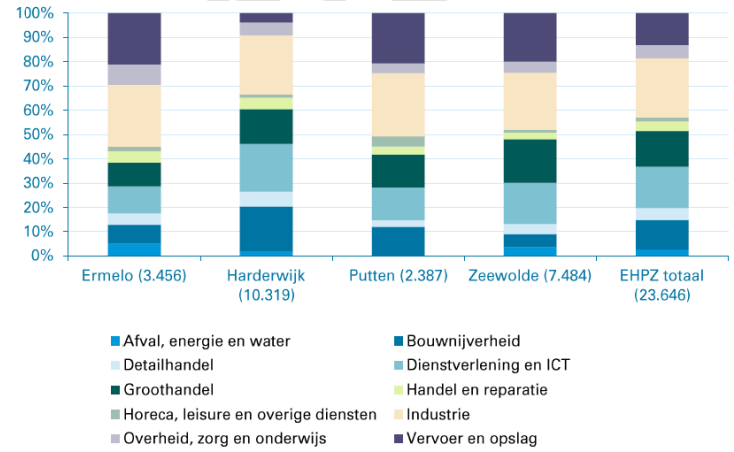
Aandeel banen op bedrijventerreinen

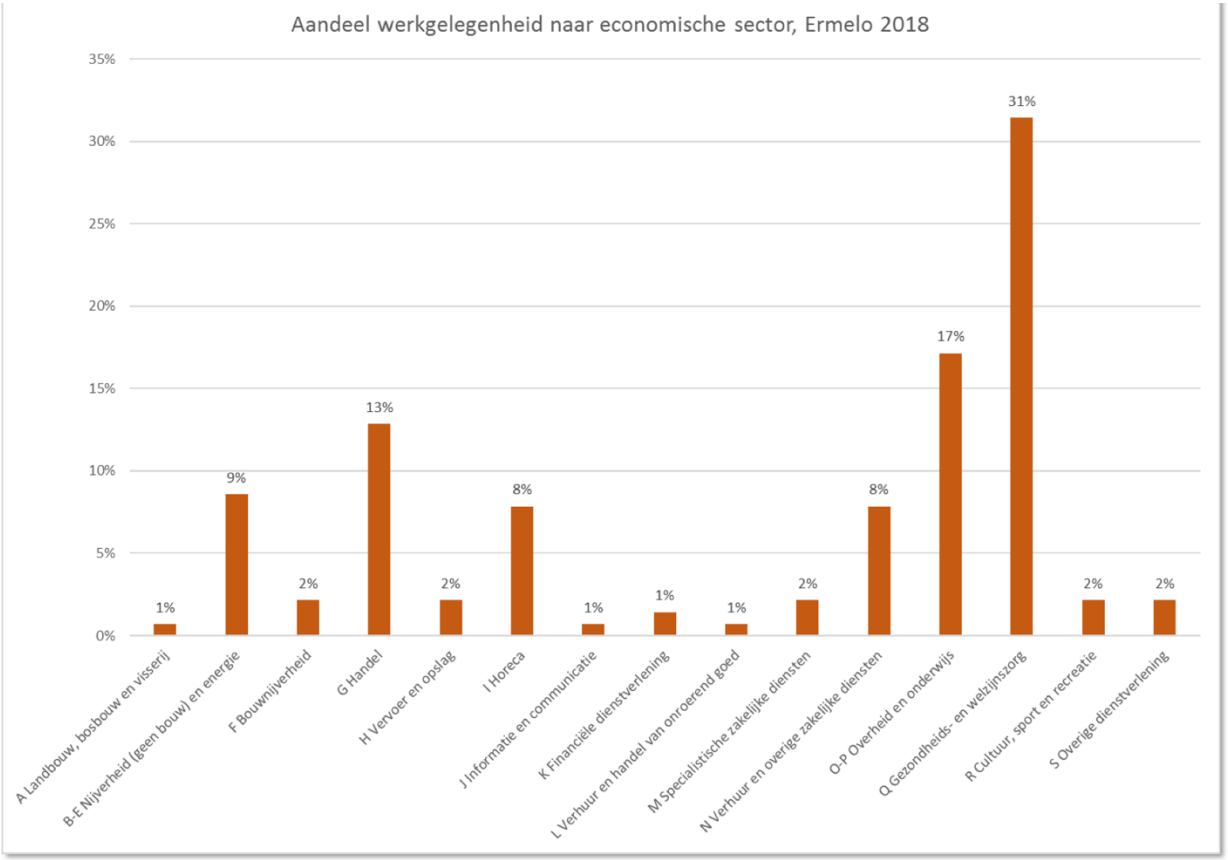
- Regio EHPZ: 33%
- Ermelo: 23%

Kernsectoren Ermelo

- Zorg en welzijn
- Overheid/defensie
- Recreatie, horeca, detailhandel
- Lokaal MKB grootste groep bedrijven (76%)
- Veel arbeidsplaatsen voor praktisch en middelbaar opgeleiden
- Relatief laag aantal innovatieve bedrijven

Figuur 4: Sectorverdeling banen per gemeente (op bedrijventerreinen)

Pendel

- Ermelo heeft pendeloverschot
- Sterkste pendelrelaties met
  - Harderwijk
  - As Zwolle – Amersfoort – Utrecht

Tabel 1: Uitgaande en inkomende pendelstromen

Gemeente	Uitgaand	Inkomend	Saldo
Ermelo	6.600	9.000	2.400
Harderwijk	13.900	13.800	-100
Putten	6.500	3.800	-2.700
Zeewolde	8.800	5.400	-3.400

Bron: CBS, 2022. Bewerking Stec Groep, 2024

- Inkomende pendel vooral uit regio (zorg, recreatie)
- Uitgaande pendel vooral naar steden (hoger opgeleid)

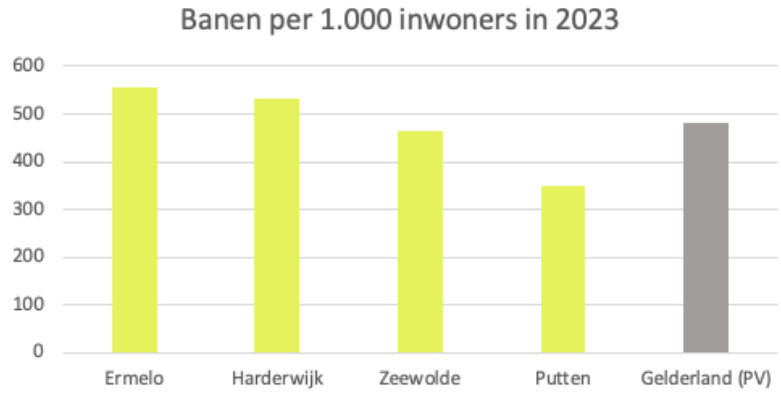
Positionering en opgaven

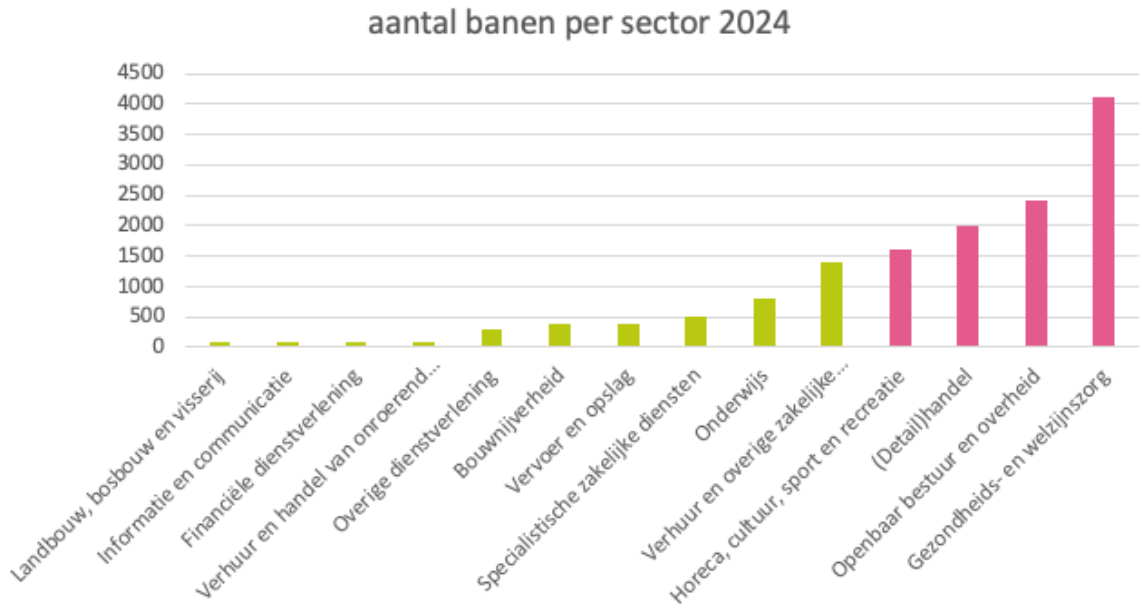
- Ermelo heeft relatief veel werkgelegenheid
- Relatief veel lager opgeleid werk tov bevolking

- Bevolking en werk meer in balans brengen

Voor de economie betekent dat

- Ontwikkeling en innovatie kernsectoren (zorg, recreatie, defensie)
- Ruimte voor lokaal MKB
- Eventueel hoogwaardig MKB

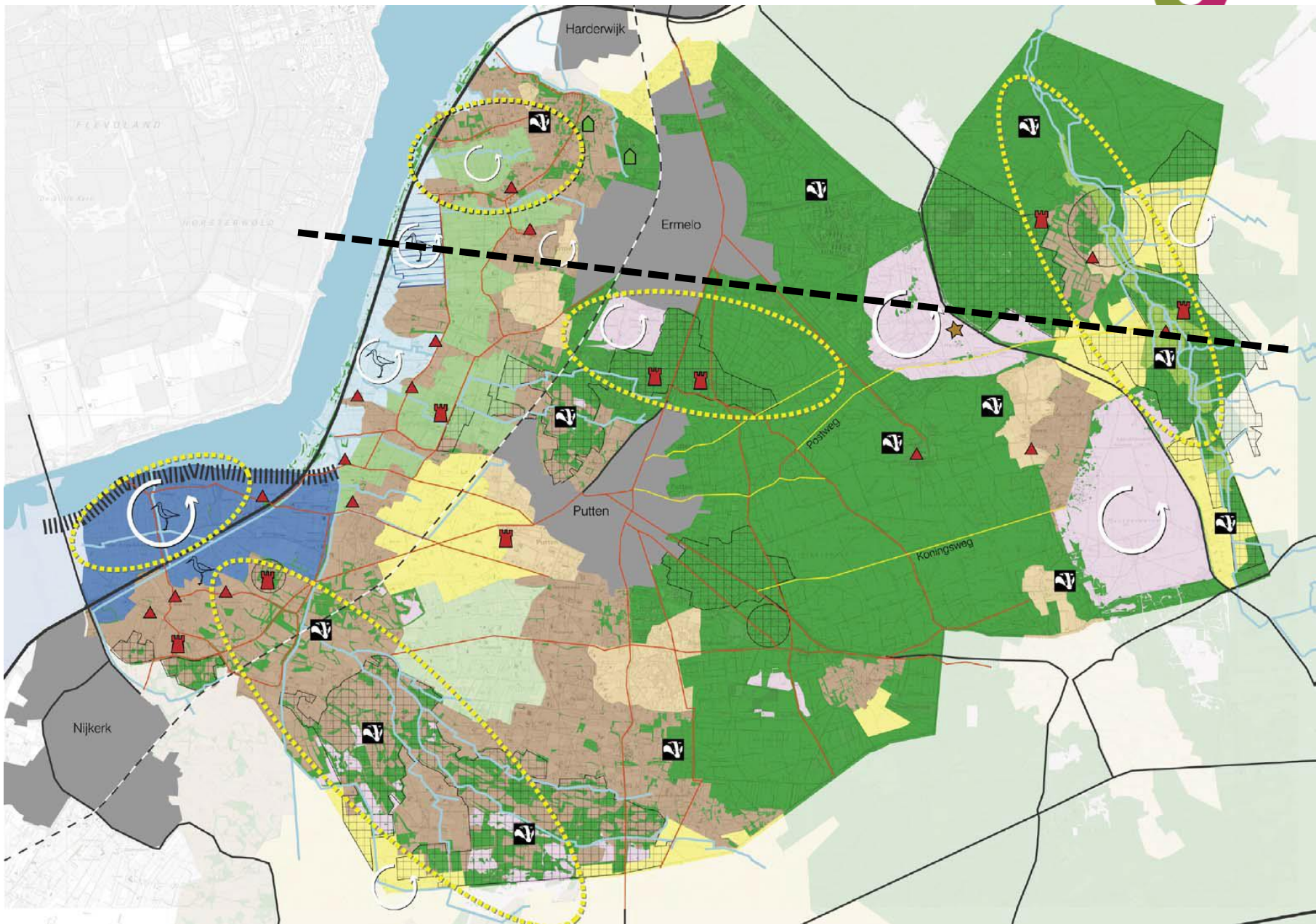

Landschap

Grote diversiteit

Van west naar oost:

- Zuiderzeekust
- Broekontginningen
- Kampenlandschap
- Enkdorpenlandschap
- Dorp
- Bos en heide
- Heide ontginningen
- Beekdallandschap

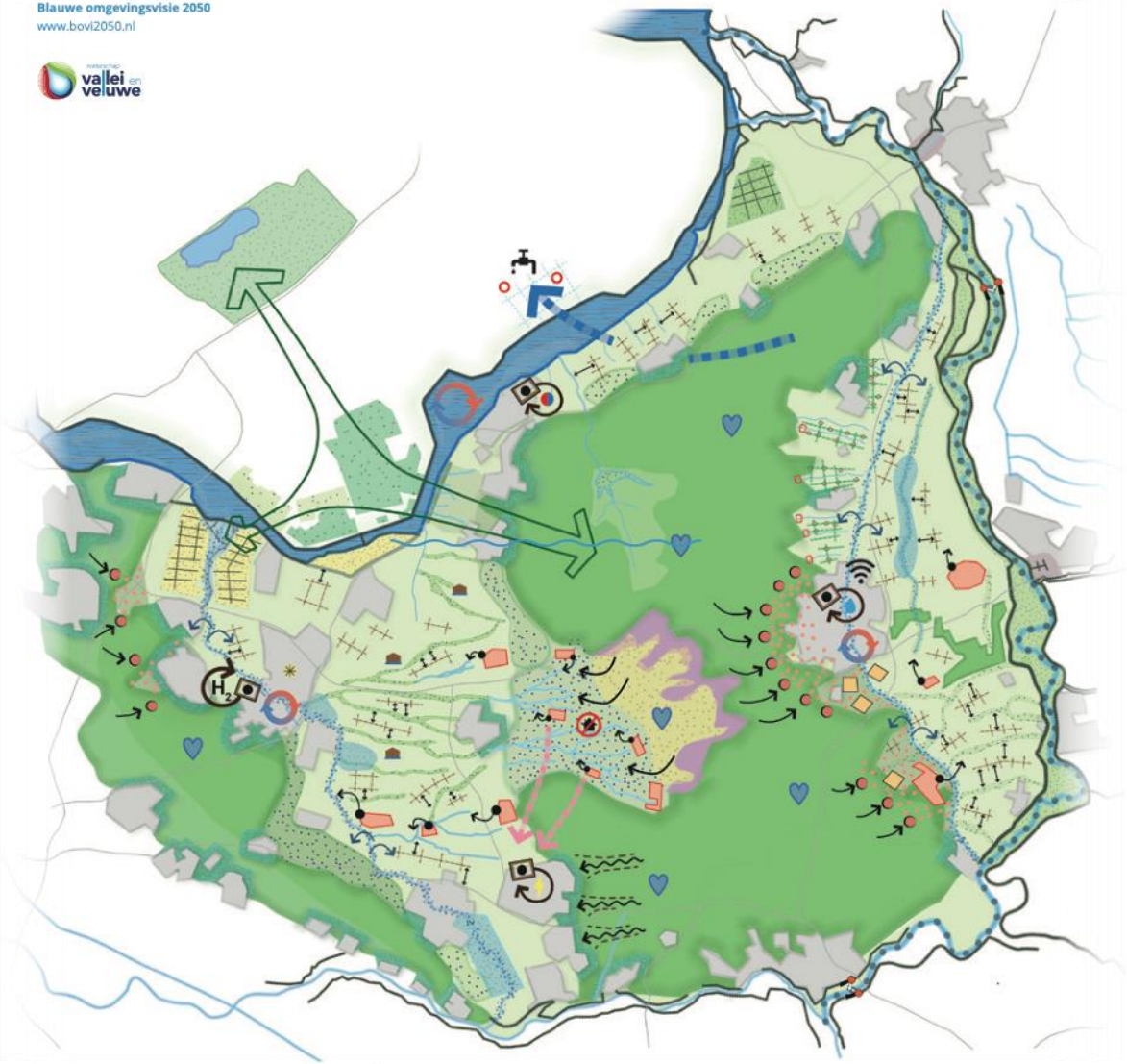

BOVI 2050

Blauwe omgevingsvisie 2050

www.bovi2050.nl

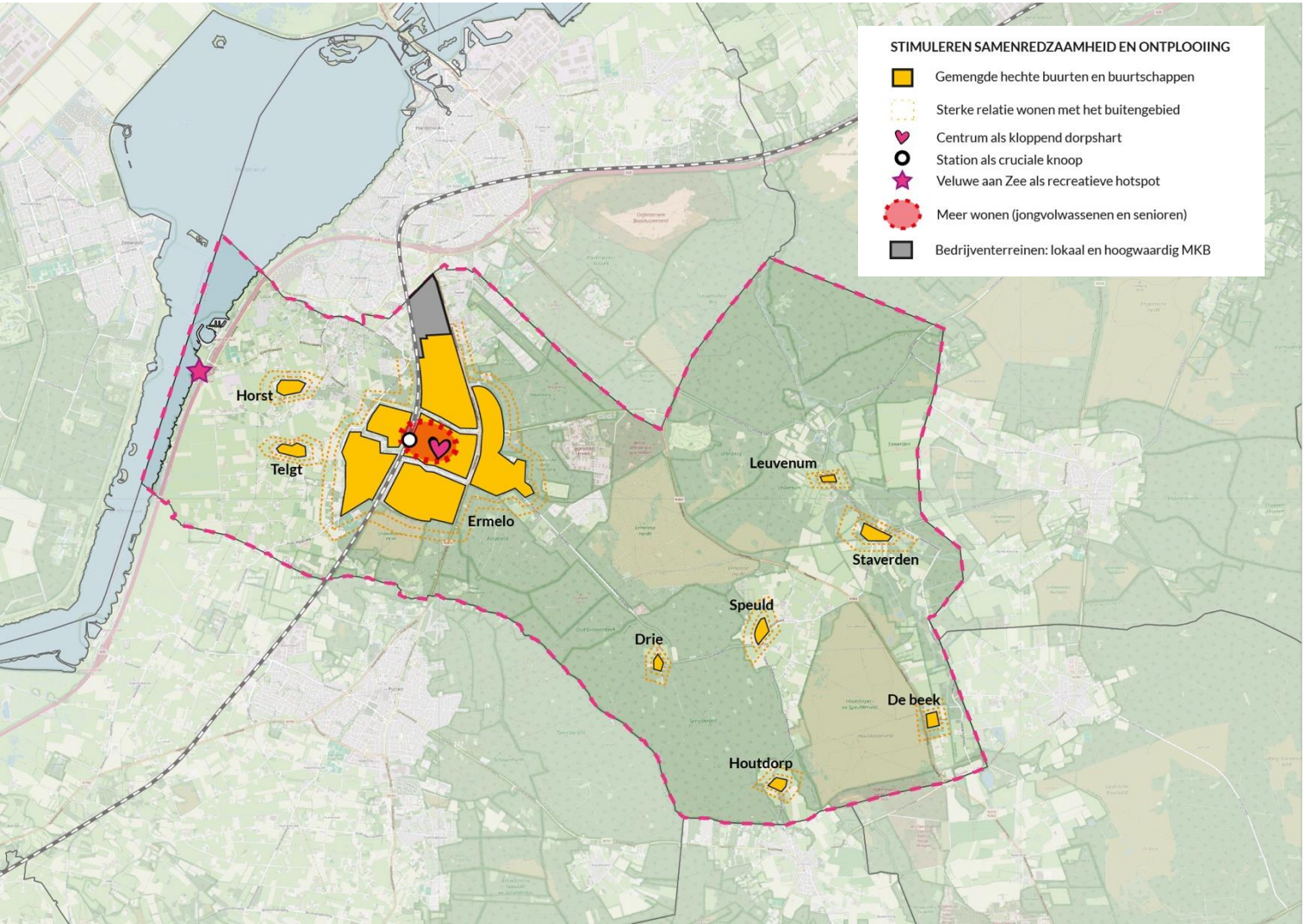
waterschap vallei en veluwe

Robuust watersysteem van bron tot monding

- Water bergen, recreatie en natuur in robuust beekdallandschap in landbouwgebied. Accent op enkele beken
- Vasthouden en infiltreren water door stuwen van beken en sprengen, waar mogelijk in combinatie met lokale energie uit waterkracht.
- Gebiedsproces maximaal vasthouden, schoonhouden en infiltreren regenwater rond de Hierdense beek
- Valleikanaal en Apeldoorns Kanaal als 'klimaatkanaal': centrale waterbuffer en levering in droge tijden
- Ontwikkeling van een natuurlijker randmeerkust als robuuste verbinding Veluwe - Heuvelrug en via Horsterwold naar Oostvaardersplassen.
- Brede riviermonding aan de Eem als hart van natuurgebied
- Robuuste groene inrichting groene zone Veluwe – Randmeren tussen Ermelo en Putten
- Waterbergingsgebied met natuurlijk moerasland en natte landbouw

Positionering en opgaven

Schaalniveaus samenredzaamheid

1. Voorzieningen voor hele gemeente/regio
2. Gemengde hechte buurten en buurtschappen (voortbouwen op lokale cohesie)
3. Gezamenlijke woonvormen

- Wonen voor senioren en jongvolwassenen
- In ieder geval rondom centrum en station

- Centrum = sociaal-maatschappelijk hart
- Station = knoop aankomst, overstap en vertrek
- Bedrijventerreinen = lokaal en hoogwaardig

Ronde 2: (ruimtelijke) opgaven

Vragen voor vanavond:

- Welke aspecten vindt u van belang bij het invullen van de opgaven?
- Ziet u nog andere grote opgaven voor de gemeente?

- Behoefte aan woningbouwlocaties
- Economische ontwikkeling (bedrijventerrein)
- Intensivering defensieterrein

- Voorzieningenniveau buurten en buurtschappen
- Opvangen groeiende zorgvraag
- Versterken natuurgebieden
- Ruimte voor water
- Klimaatneutraal
- Dynamiek landelijk gebied